

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Образотворчого мистецтва	Рівень вищої освіти	другий (освітньо-професійний)
Кафедра	МККП	Рік навчання	1
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Нормативна
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Семестри	2

КРЕАТИВНІСТЬ У ВІЗУАЛЬНОМУ МИСТЕЦТВІ

Семестр 2 (весна 2023)

Викладач	Алфьорова Зоя Іванівна, доктор мистецтвознавства, професор
E-mail	al055@ukr.net alforova.zoya@ksada.org
Заняття	24 лекцій + 6 практ.+ 3 год м к,р+ 2 м.к.р.+ 2 залік. Всього 37 годин

Адреса Дистанційно

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є офф-лайн та он-лайн комунікація через електронні листи і тільки у робочі дні. Умови листування: 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено — Креатвзмис..); 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається — анонімні листи розглядатися не будуть; 3) файли підписувати таким чином: *прізвище_завдання*. Розширення: *текст* — *doc, docx, ілюстрації* — *PowerPoint*. Окрім роздруківок для занять, роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача. Обговорення проблем, пов'язаних із дисципліною, у коридорах академії не припустимі. Консультації з викладачем в стінах академії відбуваються післялекційних занять у робочі дні.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна не має обов'язкових передумов для вивчення.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

1. Алфьорова З.І. Програма дисципліни «Креативність у візуальному мистецтві» для здобувачів вищої освіти другого рівня. ХДАДМ, каф. МККП ; [розробник Алфьорова З. І.]. Х. : ХДАДМ, 2023, 14 с.
2. Алфьорова З.І. Візуальне мистецтво кінця ХХ - початку ХХІ століття : автореф. дис. ... д-ра мистецтвознав. : спец. 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Алфьорова Зоя Іванівна ; Харк. держ. акад. культури, 2008. 40 с.
3. Алфьорова З.І. Межі видимого. Становлення візуального мистецтва : монографія / З. І. Алфьорова ; М-во культури і туризму України, Харк. держ. акад. культури. — Х. : ХДАК, 2008. — 267 с.

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

Додаткові навчальні матеріали, слайди, ілюстрації тощо можна запропонувати переглянути за посиланням (спеціальні навчальні сервіси у мережі Інтернет та групах у ФБ «Про АРТ: дизайн, архітектура, театр, кино», «Новини ХДАДМ»).

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Блокнот для конспекту, ручка. Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет. Програми, необхідні для виконання завдань: Microsoft Word.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою дисципліни «Креативність у візуальному мистецтві» є підготовка до самостійного осмислення креативності як методологічного конструкту у сучасній візуальній культурі та мистецтві.

Основна спрямованість дисципліни визначається необхідністю теоретичного осмислення формування креативності та стратегій її втілення в сучасному візуальному мистецтві.

Завдання дисципліни полягають в ознайомленні здобувачів другого рівня вищої мистецької освіти з креативністю як методологічним конструктом в сучасній візуальній культурі та мистецтві та стратегій її втілення.

На лекційних заняттях та під час модульного контролю магістри формують уявлення про креативність як методологічний конструкт у сучасній візуальній культурі та мистецтві та вчать втілювати креативні стратегії у практику магістерської роботи.

Дисципліна забезпечує загальні компетентності: здатність вчитися та оволодіти сучасними знаннями; здатність приймати обґрунтовані рішення;

здатність генерувати нові ідеї (креативність); здатність спілкуватися іноземною мовою; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети.

Дисципліна забезпечує спеціалізовані (фахові) компетентності: здатність аналізувати та виявляти проблеми сучасного мистецтвознавства та сучасної візуальної практики; здатність виявляти власний креативний потенціал та використовувати його у підготовці візуальних проєктів; здатність осмислювати основні стратегії втілення креативності у візуальному мистецтві.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

ПР 1. Володіти методологією та методикою наукового пізнання сутності та стратегій реалізації креативності у візуальному мистецтві.

ПР 2. Уміти застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні та вирішенні проблем самореалізації у фаховій діяльності.

ПР 3. Володіти методами та організаційними дослідницькими та інноваційними процедурами у

професійній діяльності.

ПР 4. Вміти виявляти власний креативний потенціал та використовувати його у підготовці візуальних проектів.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Основна спрямованість дисципліни визначається професійним аналізом сучасного візуального мистецтва. Дисципліна вивчається протягом 2 семестру 1-го курсу.

Всього курс має 2 модулі та 5 тем (аудиторних – 37, з них лекційних – 24 год., 6-практичних, 3 год. модульна контр. робота+ 2 модульна контр. робота + залік.

Весняний семестр:

Модуль 1. Суб'єкт візуальної творчості в поліверсіях

Тема 1. Вступ

Тема 2. Парадокси постсучасної культури

Тема 3. Холізм vs «розсіяння» у візуальному мистецтві

Тема 4. Поліверсійність індивіда vs суб'єктність у візуальному мистецтві

Тема 5. Креативні візуальні індустрії vs індивідуальна візуальна творчість

Модуль 2. Креативність: стратегії формотворення

Тема 6 Корпоративна візуальна культура vs індивідуальний менеджмент візуального митця

Тема 7 Проективність візуального vs ситуативне творення візуального

Тема 8 Урбанізація vs природні простори як частина візуального

Тема 9 Стратегії креативного формотворення

Тема 10 Тілесність vs безтілесність у візуальному мистецтві постсучасної культури

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом лекційних занять. Практичні заняття спрямовані на набуття навичок самостійного мислення, комунікаційних навичок та перевірки власної креативності. Самостійна робота здобувача спрямована на закріплення лекційних тем. Зміст самостійної роботи складає пошук додаткової інформації та її аналіз, підготовка усних доповідей за лекційними темами дисципліни в контексті власного магістерського проекту.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є залік. Для отримання заліку достатньо пройти рубіжний етап контролю та поточні перевірки процесу самостійної роботи. Для тих магістрів, які бажають покращити результат, передбачені письмовий контрольні питання за темами дисципліни (10 балів).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	А	А+ 98–100	Задовільно	64–74	D
			А 95–97		60–63	E

			A- 90–94	Незадовільно	35–59	FX
Добре	82–89	B		Незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C				

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Під час занять необхідно вимкнути звук мобільних телефонів як аспірантам, так і викладачу. За необхідності здобувач має спитати дозволу вийти з аудиторії (окрім заліку).

Вітається власна думка з теми заняття, аргументоване відстоювання позиції.

У разі відрадження, хвороби тощо викладач має перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю зі здобувачами.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTI

Пропускати заняття без поважних причин недопустимо (причини пропуску мають бути підтверджені). Якщо аспірант пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її та на наступному занятті відповісти на ключові питання.

АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ

Можливість зарахування підчас накопичення балів результатів неформальної освіти (курси, тренінги, сертифікати) з обов'язковим документальним підтвердженням.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Магістранти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, статтях, при складанні екзаменів тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час рубіжного контролю помічено списування, аспірант втрачає право отримати бали за тему. Якщо це відбулось в процесі заліку — аспірант отримує тільки ті бали, що були зараховані за попередні етапи контролю. **Корисні**

посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗКЛАД КУРСУ

Весняний семестр

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
	1	Лекція	Вступ до курсу.	2	Перевірка завдання самостійної роботи	
	2	Лекція	Парадокси постсучасної культури	2	Перевірка завдання самостійної роботи	

	3	Лекція	Холізм vs «розсіяння» у візуальному мистецтві	2	Перевірка завдання самостійної роботи	
	4	Лекція	Поліверсійність індивіда vs суб'єктність у візуальному мистецтві	2	Перевірка завдання самостійної роботи	

	5	Лекція+ практич не	Креативні візуальні індустрії vs індивідуальна візуальна творчість	2+2	Перевірка завдання самостійної роботи	
		Модульна контрольна робота- 3				
	6	Лекція	Корпоративна візуальна культура vs індивідуальний менеджмент візуального митця	2	Перевірка завдання самостійної роботи	
	7	Лекція+ практич не	Проективність візуального vs ситуативне творення візуального	2+2	Перевірка завдання самостійної роботи	
	8	Лекція	Урбанізація vs природні простори як частина візуального	2	Перевірка завдання самостійної роботи	
	9	Лекція+ практич не	Стратегії креативного формотворення	2+2	Перевірка завдання самостійної роботи	
	10	Лекція	Тілесність vs безтілесність у візуальному мистецтві постсучасної культури		Перевірка завдання самостійної роботи	
			Модульна контрольна робота	2		
			Залік	2		
		Усього лекцій		24		
		Усього практичн их		6		

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
1	Поточний контроль	0–6
2	Поточний контроль	0–6
3	Поточний контроль	0–6
4	Поточний контроль	0–6
5	Поточний контроль	0–6
	Модульний контроль	0–10
6	Поточний контроль	0–6
7	Поточний контроль	0–6
8	Поточний контроль	0–6
9	Поточний контроль	0–6
10	Поточний контроль	0–6
	Модульний контроль	0–10
	Залік	0–20
	Всього балів	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Бали			Критерії оцінювання
	0–17	0–20	
A+	10-17	20	Магістр в повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали та приклади за темою. Відповів на додаткові питання. Розширив роботу до рівня тез до конференції. Подача акуратна, без помилок
A	15-17	20	Магістр в повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали за темою. Подача акуратна, без помилок
A-	11-17	20	Магістр в повному обсязі опанував матеріал теми, подача акуратна, без помилок
B	12–17	20	Магістр в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив декілька незначних помилок
C	8–11	11-17	Магістр в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив значні помилки, є невеликі проблеми з форматуванням
D	4–7	7-17	Магістр не в повному обсязі опанував матеріал теми, робота виконана на недостатньому рівні із значними недоліками (недостатньо розкрита тема, малий обсяг, відсутність творчого підходу тощо), наявні проблеми з форматуванням
E	1–3	1–9	Магістр в недостатньому обсязі опанував матеріал теми, виконана робота має багато значних недоліків (недостатньо розкрита тема, малий обсяг, невідповідність завданню, невчасна подача виконаної роботи, неохайність подання тощо).

0	0	Пропуск рубіжного контролю
---	---	----------------------------

СИСТЕМА БОНУСІВ

Вітається власна думка з теми заняття, аргументоване відстоювання позиції.

У разі відрадження, хвороби тощо викладач має перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю з магістрантами.

Передбачено додаткові бали за активність магістра та публікацію статті за темою дослідження, виконані в межах дисципліни (5–8).. Максимальна кількість балів: 10.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Розширений список літератури наведено у методичних матеріалах. Також на заняттях викладач може порекомендувати додаткові джерела інформації.

1. Алфьорова З.І. Межі видимого. Становлення візуального мистецтва : монографія / З. І. Алфьорова ; М-во культури і туризму України, Харк. держ. акад. культури. — Х. : ХДАК, 2008. — 267 с.
2. Алфьорова З.І. Основні стратегії Я-актуалізації митців візуального мистецтва в Україні (остання третина ХХ-початок ХХІ ст.) / Алфьорова З. І. // Вісн. Харк. держ. акад. дизайну і мистец. [Сер.]. Мистецтвознавство: [зб. наук. пр.] / М-во освіти і науки України, Харк. держ. акад. дизайну і мистец. — Х., 2010. — № 7. — С. 74-78. — Бібліогр.: 10 назв.
3. Алфьоров А.М., Алфьорова З.І. (2022). Аудіовізуальна сфера та креативні індустрії: морфологічні трансформації в першій чверті ХХІ ст.. *Культура України* : зб. наук. пр. / М-во культури та інформ. політики України, Харків. держ. акад. культури ; за заг. ред. В. Шейка. — Харків : ХДАК, 2022. — Вип. 77. — 116 с.. С.7-18.
4. Тузов В. О. Історичний контекст культуротворчих інновацій / ППСМ НАМ України. — К. : НВП «Інтерсервіс», 2013, 144 с.
5. Федорук О. К. Перетин знаку: Вибрані мистецтвознавчі статті / ППСМ АМУ: У 3 кн. — К.: Видавничий дім А+С, 2006. — Кн. 1: Історія та теорія мистецтва. Постаті. Народна творчість. 260 с.: іл.
6. Чепелик О. В. Взаємодія архітектурних просторів, сучасного мистецтва та новітніх технологій, або Мультимедійна утопія / ППСМ АМУ. ,К.: Хімджест, 2009. 272 с.: іл.
7. Gordon, W.I. Synectics: the development of creative imagination. - New York: «Harped and row», 1961. 218 p.
8. Maltzman, I. On the training of originality. *Psychological Review*. 1960. 67(4), p. 229-242. <https://doi.org/10.1037/h0046364>
9. Lodge, David. *The Modes of Modern Writing*. - Ithaca & New York: Cornell University Press, 1977.
10. Jameson, F. Postmodernism and consumer society. // *The antiaesthetic: Essays on postmodern culture*. / Ed. Forster H. - Port Townsend, 1984. - P. 111-126.
11. Juckson Ph., Messick S. The person, the product and the responce : conceptual problems in the assessment of creativity. In : *Creativity and Larning*. Boston., 1967 p 1 - 19.
12. . Hassan, I. Making sense: The trials of postmodernist discourse // *New lit. history*. - Baltimore, 1987. Vol. 18, No 2. -P.437-469.
13. Hassan, I. *The Right Prometeian Fire: Imagination, science and cultural change*. Urbana,

1980. 218 p.

14. Murdock, Mary C. and Ganim, Rita M. Creativity and humor : integration and incongruity. *Journal of Creative Behaviore*, 1993, Vol 27 (1), p 57 70.
15. Nichols, J. Creativity in the person who will never produce anything original and useful. The concept of creativity as a normally distributed trait. *American Psychologist*, 1972, 27, p 517 - 527.
16. Torrance, E.P. Scientific views of creativity and factors affecting its growth.- *Daedalus: Creativity and Learning*, 1965. - P. 663-679.
17. Torrance, E.P. *The Search for Satori and Creativity*. - Buffalo N.Y.: Creative Education Foundation, 1979.

